

Ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τοῦ Πάσχα ἡ Κυβέλη μὲ τὸν ἐκλεκτὸ θίασὸ τῆς δίνει παραστάσεις στὴν Ἀλάμπρα. Καὶ πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ τρέχουν κάθε βράδυ στὸ θέατρο. Ἄλλοι πηγαίνουν γιὰ νὰ περάσουν τὴν ὥρα τους, ἄλλοι μὲ τὴν προδιάθεση νὰ γελάσουν στὸ παραμικρὸ ἄστειο, ἀδιαφορῶντας ἂν κάτω ἀπ' τ'άστειο αὐτὸ κρύβεται ἡ μεγαλύτερη τραγωδία, ἄλλοι γιὰ νὰ φλυαροῦν ἀδιάκοπα, καὶ λίγοι, γιατί διψοῦν νὰ δοκιμάσουν κάποιον καλλιτεχνικὸ συγκλονισμό, γιατί λαχταροῦν νὰ ζήσουν μερικὲς στιγμὲς ἀνώτερης ζωῆς ποὺ δίνουν τὴν ἀληθινὴν εὐτυχία—Ὡστόσο ἔλειψε ὁλότελα ἡ τάξη ἐκείνη τῆς κοινωνίας μας ποὺ σέρνεται στάκριβὰ τὰ θεάτρα ἀπὸ τὸν πόθο νὰ φανῆ κι' ἀπ' τὴ μανία νὰ ἐπιδειχτεῖ. Καὶ οἱ ξενομανεῖς αὐτοί, ποὺ δίνουν τὸν τόνο στὴ θεατρικὴ κίνηση, ὅταν περνοῦν ἀπὸ τὴν πόλη μας ξένοι ἠθοποιοί, φημισμένοι, εἰν' ἀλήθεια, μὰ πάντα τριγυρισμένοι ἀπὸ θαυμαστὲς μηδαμινότητες, μπουκοτέρουν συστηματικὰ τὴν πρώτην Ἑλληνίδα καλλιτέχνηδα. Καὶ δείχνουν μὲ τὴ στάση τους αὐτῆ, ποὺ γεννᾷ μαῦρες σκέψεις σὲ κείνον ποὺ θέλει νὰ βγάλει κάποια συμπεράσματα, πὼς δὲν ἔχουν οὔτε πρωτοβουλία, οὔτε ὀξυδέρκεια, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ διακρίνουν καὶ νὰ ἐχτιμοῦν, μονάχοι τους, τὰ δημιουργὰ καὶ ἀναπλαστικὰ στοιχεῖα τῆς φυλῆς, καὶ νὰ τὰ ἐκτρέφουν μὲ τὴ στοργὴ καὶ τὴ συμπάθειά τους. Καὶ δείχνουν ἀκόμα πὼς δὲ χειροκροτοῦν παρὰ ὅτι ἄλλοι κι' ἀπὸ καιρὸ ἐχειροκρότησαν. . . Τόσο τὸ χειρότερο ὅμως γι' αὐτοὺς γιατί χάνουν ἀληθινὰ πολλὰ καλλιτεχνικὰ βραδεῖς.

Εἶδα τὴν Κυβέλη στὸ Τρελλοκόριτσο, νὰ σκορπίζει τὴν ἄνοιξη γύρω της καὶ νὰ κάμνει καλικατούρες μὲ γραμμὲς Φοραινικὲς, μὲνα κίνημα τῶν χειρῶν της, μ' ἓνα μορφασμὸ τοῦ προσώπου της. Κι ἄθελα τὴ θυμήθηκα, τώρα ποὺ διατυπώνω τὶς ἐντυπώσεις μου, σὰν Φωτεινὴ Σάντρη, σὰ Βαρβάρη, σὰ Λουκιανὴ στὴ «Λευκὴ Σελίδα», σὲ ρόλους δηλαδὴ ποὺ ἔχουν ἀναμεταξύ τους κάποιες ἀναλογίαι. Στοχάζομαι πὼς στὸ «Τρελλοκόριτσο» δὲν ἔμοιαζε μὲ τὴ «Φωτεινὴ Σάντρη» καὶ σ' αὐτὴ μὲ τὴ «Βαρβάρη» καὶ σ' αὐτὴ πάλι μὲ τὴ Λουκιανὴ τῆς «Λευκῆς Σελίδας.»

Καὶ θαύμασα τὴ μεταλλαγὴ τῆς Γυναίκας αὐτῆς σὲ συγγενεῖς ρόλους κ' ἔθαύμασα ἀκόμη τὴ μεταμόρφωσή της στοὺς ἄλλους, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς βαρεῖς. Δὲ θέλω νὰναφέρω ὀνόματα ἔργων καὶ σταματῶ στὴν «Ἄγνωστη», τοῦ Bisson. Ἐνόμισα, σὰν ἔφυγα, πὼς παρευρέθηκα σὲ κάτι πραγματικὸ, σὲ κάτι ἀληθινὸ. Ἐθαμπώθηκα ἀπὸ τὴν ὑποκριτικὴ μεγαλοφυΐα τῆς Κυβέλης. Στὴ σκηνὴ ποὺ τραβᾷ τὸν καπνὸ, ποὺ ρουφᾷ τὸν αἰθέρα, ποὺ

ρίχτει τὰ χαρτιά, ποὺ στριφογυρίζει τὰ μάτια της, ποὺ παραπατᾷ, καμπουριασμένη, συντριμμένη, στρεβλωμένη, στὴ σκηνὴ τοῦ δικαστηρίου, ὅπου ἀναγνωρίζει τὸν ἄντρα της, τὸ σκληρὸ καὶ τὸν περήφανο, ποὺ τὸν μισεῖ θανάσιμα, γιατί αὐτὸς μὲ τὴν ἀπανθρωπιά του τὴν ἔφερε σαυτὴ τὴν κατάντια καὶ στὴ σκηνὴν ἀκόμα ποὺ τῆς δίνει γνωριμὰ τὸ παιδί της ἦταν, χωρὶς περιφράσεις, ἀσύγκριτη καὶ μεγάλη. Λίγες φορές, μὰ πολὺ λίγες, εἶδα θεατές, ἀπ' τοὺς πειὸ ἀπαθεῖς κι' ἀτάραχους, ὡς τοὺς πειὸ ἀγράμματος καὶ τοὺς πειὸ μορφωμένους νὰ φέρνουν τόσο ἀνυπόκριτα τὸ μαντῆλι στὰ μάτια, καὶ σπανίως σάλα ἔθλιψε μὲ τόση εὐλάβεια τοὺς παλμούς της ἀπὸ σεβασμὸ πρὸς τὴ θρησκευτικὴν ἀγωνία καὶ τὸ μυστηριακὸ σπαραγμὸ τῆς βασανισμένης ψυχῆς ποὺ ἐσπάρραξε ὁλοζώντανη πάνω στὴ σκηνή.—

Καὶ αὐτὸ σημαίνει κάτι. . .

B. E. Π.

Λυποῦμαι ποὺ δὲν μοῦ ἐπιτρέπει ὁ χώρος νὰπλωθῶ καὶ σάλλα ἔργα καὶ νὰ μιλήσω ὅπως πρέπει γιὰ τὸν καθένα ἀπὸ τοὺς ἄξιους βοηθούς της. Σημειῶνω ὅμως μ' εὐχαρίστηση τὴ σημαντικὴ πρόοδο ποὺ ἔκανε ὁ κ. Γαβριηλίδης.